

Datum
11 april 2017

Registratienummer
DSO/ 2017.206
RIS296740

Voorstel van het college inzake Voorlopig Ontwerp Herinrichting Noordeinde, Heulstraat en Hoogstraat (Fase 1 en 2)

Dit raadsvoorstel betreft het Voorlopig Ontwerp voor de herinrichting van het Noordeinde, de Heulstraat en de Hoogstraat (fase 1 en fase 2). Deze straten maken deel uit van het sfeergebied Hofkwartier, één van de projectclusters waar prioriteit aan wordt gegeven in De Kern Bijzonder. De ambitie is om middels de buitenruimte de toeristische aantrekkingskracht en de verblijfskwaliteit te versterken.

Het Noordeinde is uniek; een boeiende winkelstraat met een mix aan winkels, galeries en horeca gelegenheden met als hoogtepunt het koninklijk paleis. Door het verbinden van de delen aan weerszijden van Paleis Noordeinde, wordt de ruimtelijke samenhang en de identiteit van dit gebied versterkt. Dit uitgangspunt komt terug in het voorliggende voorlopig ontwerp.

Het project bestaat uit drie fasen. Fase 1 betreft het Noordeinde vanaf de Scheveningse Veer tot en de Heulstraat en een deel van het paleisplein (tot Wilhelminamonument). Fase 2 betreft de Hoogstraat vanaf de Dagelijkse Groenmarkt tot en met het Noordeinde (tot en met de huidige pollerafsluiting, het huidige voetgangersgebied). Fase 3 betreft het tweede deel van het Paleisplein (vanaf de Postzegelboom tot aan de Gotische Zaal) en de aanvullende extra sfeerverlichting. Fase 1 en 2 kunnen zelfstandig worden uitgevoerd, onafhankelijk van latere besluitvorming over fase 3.

Ontwerpproces en afstemming met belanghebbenden

Het ontwerp is tot stand gekomen met de inbreng van een werkgroep bestaande uit ondernemers, bewoners en vastgoedeigenaren. Ook is overleg gevoerd met belangenorganisaties, zoals de Fietsersbond. Met de werkgroep zijn er drie bijeenkomsten geweest, die hebben geleid tot een schetsontwerp en nog eens drie bijeenkomsten ten behoeve van het voorlopig ontwerp. Bij de totstandkoming van het ontwerp is een compromis gezocht tussen de ambitie om meer ruimte voor voetgangers, fietsers en verblijf te creëren en voldoende draagvlak bij de omgeving te bereiken. Uitkomst hiervan is een ontwerp dat een economische impuls kan opleveren voor het gebied, met name door het vergroten van het voetgangersgebied en centraal stellen van het Paleis hierin. Met de werkgroep is consensus bereikt over een aantal belangrijke uitgangspunten ten aanzien van fietsen, verkeerscirculatie en het parkeren van fietsen en auto's.

Inspiraak en zienswijzen

Het concept Voorlopig Ontwerp heeft vanaf 27 december 2016 tot 7 februari 2017 ter visie gelegen. De gemeente heeft tevens op 17 januari 2017 een informatiebijeenkomst georganiseerd waarin het ontwerp is toegelicht aan belangstellenden. Er zijn 9 reactieformulieren ingevuld tijdens de informatiebijeenkomst en tijdens de inspraakperiode zijn 14 zienswijzen ingediend.

Deze zijn beantwoord in bijgaande Nota Beantwoording Zienswijzen Voorlopig Ontwerp Herinrichting Noordeinde/Heulstraat/ Hoogstraat (bijlage 2).

De ingediende reacties en zienswijzen geven geen aanleiding het ontwerp te herzien. Wel wordt de rijrichting van de Oranjestraat tussen Noordeinde en Amaliastraat omgedraaid ter verbetering van de bereikbaarheid en het tegengaan van sluipverkeer. Verder hebben de zienswijzen aandachtspunten opgeleverd voor de verdere uitwerking van het ontwerp en realisatie.

Toelichting Voorlopig Ontwerp (fase 1 en 2)

Meer ruimte voor fiets en verblijf

De extra ruimte die in het eerste deel van het Noordeinde beschikbaar komt door parkeerplaatsen op te heffen biedt ruimte aan voetgangers, terrassen en vakken voor het stallen van fietsen. Met het verbreden van de rijbaan van 3,5 meter naar 3,85 meter, kunnen fietsers in twee en auto's in één richting comfortabel en veilig naast elkaar gebruik maken van de verkeersruimte. In het tweede deel van het Noordeinde gaat een bredere rijbaan ten koste van de breedte van de stoepen. De stoepen blijven echter breed genoeg (minimaal ca. 2.20 meter).

Op de toekomstige rijbaan zullen net als nu fietsers in twee richtingen gaan rijden in combinatie met éénrichtings -autoverkeer. De veiligheid voor de rijdende fietser verbetert doordat op het Noordeinde doorlopend éénrichtingsverkeer wordt ingesteld, een groot deel van de parkeerplaatsen wordt opgeheven en de aanpassing van de verkeerscirculatie tot minder "zoekverkeer" leidt.

Verkeerscirculatie

Om ruimte te maken voor een prettiger verblijf en voor fietsers wordt de verkeerscirculatie in het gebied aangepast. De verplichte rijrichting voor het gedeelte Noordeinde vanaf de Paleisstraat richting Oranjestraat wordt omgedraaid, zodat voor Noordeinde vanaf Scheveningseveer/Hogewal tot aan de Paleisstraat één en dezelfde rijrichting geldt. Voor de fietsers is dat een gewenste maatregel, zodat zij op Noordeinde niet langer meer geconfronteerd worden met verschillende rijrichtingen van het autoverkeer. De Heulstraat wordt vanaf de entree naar de parkeergarage samen met het plein voor Paleis Noordeinde toegevoegd aan de voetgangerszone. Dit biedt grote kansen voor kwaliteitsverbetering van dit gebied en het goed verbinden van de winkelstraten aan weerszijden van het Paleis.

Parkeren

Het huidige aantal parkeerplaatsen op de Heulstraat en het Noordeinde tezamen bedraagt in totaal 68 parkeerplaatsen. In dit aantal zitten ook een laadpunt voor elektrische auto's en drie gehandicaptenparkeerplaatsen, waarvan in de Heulstraat een plaats op kenteken.

Omdat voor het opheffen van alle parkeerplekken geen draagvlak is bij omwonenden en ondernemers, en omdat het college van mening is dat het kort-parkeren belangrijk is voor het functioneren en aantrekkelijkheid van het winkelgebied Noordeinde, wordt in het VO een beperkt aantal kort-parkeerplaatsen behouden.

In de Heulstraat worden alle parkeerplekken m.u.v. 1 invalidenplek op kenteken, opgeheven. Omdat het eerste deel van het Noordeinde (tussen Mauritskade en Oranjestraat) zeer smal is, worden op dit deel alle parkeerplaatsen opgeheven. In het tweede deel van het Noordeinde, waar de ruimte minder beperkt is, blijven de parkeerplaatsen grotendeels behouden voor kort parkeren en laden/ lossen. Er resteren hier nog 17 reguliere parkeerplaatsen en 1 algemene invalidenplek.

Paleisplein

Het gebied voor het Paleis speelt een belangrijke rol in het verbinden van de delen aan weerszijden ervan. Bij de vaststelling van het schetsontwerp (RIS294562) is besloten om in de uitwerking van het Voorlopig ontwerp ook het deel van het paleisplein mee te nemen vanaf de Postzegelboom tot aan het gebouw van de Raad van State. Aansluitend op de ambitie van De Kern Bijzonder, is hierbij het uitgangspunt om het paleisplein meer te vergroenen. In het voorliggende Voorlopig Ontwerp is het plein tot aan de Postzegelboom meegenomen. De begrenzing hiervan is bepaald door de ruimte die nodig is voor de Gouden Koets.

Voor het deel vanaf de Postzegelboom tot aan de Gotische Zaal (fase 3) is in overleg met betrokkenen een aantal schetsmodellen bepaald. Hierover zal nog verder overleg moeten plaatsvinden voordat hiervoor een voorlopig ontwerp gereed is. Door de vier schetsmodellen alvast in het VO op te nemen, is het mogelijk de verschillende mogelijkheden voor het eindbeeld van het gehele plein te beoordelen. Deze schetsmodellen zijn ook tijdens de inspraak op het V.O. getoond, zodat de reacties hierop kunnen worden betrokken bij de verdere uitwerking van het ontwerp voor dit deel van het plein.

Inrichtingselementen en materialisering

In het voorlopig ontwerp zijn verdere uitspraken gedaan over de inrichtingselementen en materialisering. Uitgangspunt is de materialisering volgens De Kern Gezond. Er zullen echter in afwijking daarop doorlopende natuurstenen banden worden toegepast. Daarbij worden er groenelementen in de bredere delen van het Noordeinde geïntroduceerd en extra zitvoorzieningen geplaatst. Voor de verlichting wordt uitgegaan van het behoud van de 'Kroontjes' van de BIZ. Onderdeel van het Voorlopig Ontwerp is het vervangen van de huidige hangverlichting en het beter situeren van de lantaarns ter markering van de Prinsjesdagroute. Om aan te sluiten bij de aanvullende uitgangspunten van de Lichtvisie Binnenstad wordt nog onderzocht welke 'extra' verlichting benodigd is.

Fietsparkeren

Om te voldoen aan de opgave conform het Programma Fietsparkeren Binnenstad Noord worden er op verschillende locaties verdeeld in het gebied fietsvakken toegevoegd waar fietsers kunnen parkeren. In combinatie met het Uitvoeringsbesluit Weesfietsen (RIS294625) wordt hiermee beoogd de overlast door geparkeerde fietsen in de winkelstraat te beperken.

Financiële aspecten

Bij de start van het project is een kaderstellend budget vastgesteld (RIS 283931) van € 1,9 miljoen voor de realisatie van fase 1. De kostenraming op basis van het V.O. past binnen dit budget. Om fase 1 en 2 als één project uit te kunnen voeren is een aanvullende bijdrage nodig van € 650.000,-. De dekking hiervan komt grotendeels uit de bestemmingsreserve Werk met Werk kan, zoals eerder is aangekondigd in de commissiebrief Kwaliteitsverbetering buitenruimte met het Werk met Werk budget (RIS 295337).

Voor fase 3 zijn nu geen middelen beschikbaar. De plannen hiervoor worden wel verder uitgewerkt aansluitend op het gewenste ambitieniveau, zodat duidelijk is wat er gerealiseerd kan worden als gekozen wordt om hiervoor middelen beschikbaar te stellen.

Het opheffen van parkeerplaatsen in de Heulstraat en op het Noordeinde betekent een afname van parkeerinkomsten. Deze inkomstenderving wordt ondervangen door stadsbrede meevallers en daarmee opgevangen binnen de begroting.

Beheer

Voor het Voorlopig Ontwerp is een beheerparagraaf opgesteld. In het ontwerp zijn beperkte afwijkingen van de standaard Hofstadkwaliteit, die echter niet leiden tot hogere kosten voor beheer. De afwijkingen betreffen de toepassing van natuursteen banden, de hangarmaturen en de toevoeging van groen.

De wens om binnen de totale binnenstad een differentiatie van beheerniveaus aan te brengen (in het kader van het project De Kern Bijzonder) is nog niet zo concreet dat de vertaalslag naar dit project al kan worden gemaakt. Het is daarom in deze VO-fase buiten beschouwing gelaten.

Indien uit een nadere beschouwing van het beheer volgt dat extra middelen nodig zijn, zal dit via het project De Kern Bijzonder worden voorgelegd.

Planning en vervolg

Indien ingestemd wordt met de aanvullende bijdrage voor fase 2 van het project, kan gestart worden met de voorbereiding voor de realisatie van zowel fase 1 als fase 2.

De uitvoering van het totale project zal plaatsvinden vanaf januari 2018. Vooruitlopend hierop zullen door de nutsbedrijven dit jaar nog voorbereidende werkzaamheden worden verricht. De totale doorlooptijd voor de herinrichtingswerkzaamheden voor het geheel bedraagt ca. 6 maanden.

Fase 3 wordt na verdere uitwerking tot Voorlopig Ontwerp separaat ter besluitvorming voorgelegd.

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

De raad van de gemeente Den Haag,

Gezien het voorstel van het college van 11 april 2017,

Besluit:

- I. In te stemmen met het voorlopig ontwerp Herinrichting Noordeinde/ Heulstraat/ Hoogstraat (fase 1 en 2).
- II. In te stemmen met de verdere uitwerking en realisatie van het ontwerp (fase 1 en fase 2).
- III. In te stemmen met de dekking van € 1.900.0000 bestaande uit:
 - a. € 300.000,- uit Meerjarenprogramma Fiets (DSO, FA 100);
 - b. € 700.000,- uit het gemeentelijk aandeel in het resultaat van de Winkelpanden Den Haag CV (DSO);
 - c. € 800.000,- uit Programma 10, ontwikkeling Buitenruimte (DSB);
 - i. Product 210.2.04 (Pleinenaanpak), € 500.000,-;
 - ii. Product 210.2.01 (Onderhoud straten wegen pleinen), € 100.000,-;
 - iii. Product 210.4.01 (Openbare verlichting), € 100.000,- en;
 - iv. Voorziening vervanging riolering Heulstraat, € 100.000,-;
 - d. € 100.000,- uit Programma 19 Stadsdelen (stadsdeel Centrum).
- IV. In te stemmen met de dekking van € 650.000 voor fase 2 bestaande uit:
 - a. € 550.000,- uit de reserve Werk met Werk (DSB);
 - b. € 50.000,- uit Programma 15, Stadsontwikkeling, product 821.0.01 (Stadsvernieuwing), DSO

- c. € 50.000,- uit Programma 10, ontwikkeling Buitenruimte (DSB);
 - i. Product 210.2.01 (Onderhoud straten wegen pleinen), € 30.000,-;
 - ii. Voorziening vervanging riolering Heulstraat, € 20.000,-.
- v. Budgettaire consequenties van III en IV te verwerken bij het Halfjaarbericht 2017.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,